

Asia: VN/20785/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024-2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Akavan Erityisalat vastustaa hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksiin ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024-2027 ja siihen liittyviksi laeiksi. Indeksien jäädyttäminen aiheuttaisi merkittävää taloudellista haittaa ja ostovoiman heikennystä korkeasti koulutettujen matalapalkkaisten ostovoimaan.

Katsomme, että erityisesti määräaikaisissa, lyhytaikaisissa ja osa-aikaisissa työsuhteissa työskentelevien tilanne merkittävästi heikkenee. Taide- ja kulttuurialalla, korkeakouluissa ja pienemmissä yrityksissä on paljon projektiluonteista, lähes kausiriippuvaista työtä. Työn kesto voi olla sidottu suoraan ulkopuoliseen rahoitukseen, jolloin työnantajakaan ei voi vaikuttaa työntarjoamisen edellytyksiin. Lyhyitä työpätkiä tekeville esimerkiksi peruspäivärahan indeksin jäädytys tiukentaa entisestään toimeentulon edellytyksiä, huomioiden myös elinkustannusten nousu. Vaikutukset ovat kumulatiivisia. Tällöin köyhyysrajan alapuolelle saattaa joutua yhä useampi henkilö.

Eräiden etuuksien, kuten asumistuessa huomioon otettavien lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannusten määriä, keskimääräisiä asumismenoja sekä asumismenojen enimmäismäärien tarkistuksetta jättäminen vaikuttaa merkittävästi niihin työssäkäyviin korkeasti koulutettuihin, jotka koulutustaustastaan riippumatta työskentelee pienipalkkaisilla aloilla, kuten taide-, kulttuuri- ja kunta-aloilla, ansioihin ja siten heikentää heidän toimeentuloa ja pahimmissa tapauksissa aiheuttaa pakollisen tarpeen muuttaa edullisempaan asuntoon tai jopa toiselle paikkakunnalle.

Blomqvist-Valtonen Elin
Akavan Erityisalat